

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren**, bij M. OLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

TONGEREN, DEN 28 DECEMBER

Zaak Peltzer.

NA HET VONNIS.

De *Chronique* zegt dat de toejuichingen van het publiek, die in de verhoorzaal de uitspraak van de jury begroetten, op de binnenkoer van het paleis gehoord werden.

Eenige jongelingen kwamen buiten gesneeld roepende: **Veroordeeld tot de dood!**

Dit geroep werd door de menigte met kreten van voldoening herhaald.

— Armand ter dood! zegde een dame die in de nabijheid van den grooten trap stond, Armand ter dood! En zij viel in bezwijming.

LANGSHEEN DEN WEG.

Wanneer het colkarken, waarin de twee ter dood veroordeelde zitten, buiten het justiepaleis komt, gaat een oorverdovend gejuig, geschreef en geschreeuw op, dat onmogelijk te beschrijven is.

Het rijtuig rijdt op den draf weg langs de Ruysbroekstraat voorafgegaan van een half eskadron gendarmen en gevolgd door een ander half eskadron.

De Ruysbroekstraat is zeer steil bergop en het rijtuig gaat langzaam voort. Langs beide kanten der straat bevindt zich een onzaglijke menigte.

Aan het justiepaleis wrapt zich een gedeelte der huilende massa op het rijtuig en slaat er op met vuisten, stokken en regenschermen, onder het slaken van woedende kreten.

De gendarmen trekken den sabel.

De stoet volgt zijnen weg, gevolgd door meer dan twee duizend juovende en fluitende personen tot aan de gevangenis, waarvan de poorten achter de veroordeelden gesloten werden.

IN DE GEVANGENIS.

De opene plaats der gevangenis wordt bewaakt door gewapende karabiniërs.

Voor de eerste maal sedert den aanvang der debatten is M^o. Peltzer er niet om hare zonen te ontvangen.

Armand en Leon worden in het kabinet van den bestuurder gebracht, waarin enkel de dienst doende beambte is.

Armand is zeer ter neer geslagen. Zijn hoofd hangt voorover als weggedoken in den kraag van zijnen overjas. De zwarte baard steekt sterk af op dat doodsbleek gelaat.

— Zij hebben gezegd, zegt hij, ik ben geslagen door het openbaar gevoelen.

Ook Leon is bleek; maar zijne houding is krachtig. Hij zegt:

— Het is eene rechterlijke dwaling. Het is eene loochening der justitie.

Eens de vormen vervuld voor de opsluiting nadert Leon den wachmeister der gendarmen, poogt hem de hand te drukken en zegt met bewegten stem:

— Ik dank u voor al de goedheden die gij voor ons hebt gehad, gedurende de heele zaak die zoo slecht is afgeloopen.

Eenige oogenblikken later waren de veroordeelden in hunne cellen opgesloten.

Men schrijft ons uit Antwerpen, 22 December. Gister avond, om 8 ure, wachtte in de statie eene groote volksmenigte de uitspraak van het assisenhof af. Het nieuws der veroordeeling is met onuitsprekelijk genoege vernomen. De indruk is die van eene ontlasting geweest.

In het begin van den avond was er weinig volk in de herbergen en in de vergaderzalen.

Om 8 ure begonnen de dagbladen bulletijns uittegeven.

In den schouwburg gaat het toneelstuk ongezien voorbij: iedereen spreekt over het vonnis te Brussel. Men beklaagt algemeen Mad. Peltzer, moeder en de kleine Mariette.

Groote weddingen waren aangegaan, er zijn kooptijden die 2000 fr. verliezen; anderen winnen er 6000.

Om 10 ure was zeer veel volk in den omtrek der statie. De werkende klasse vooral heeft met groote voldoening het vonnis vernomen en luidruchtig hare blijdschap getoond.

Om 12 ure waren de herbergen stampvol en overal werd met drift het vonnis besproken. In de hotels en restauratie's betaalden de ongelukkige wedders de soupés en de champagne die zij verloren hadden.

Zaterdag morgen, als ik om 6 ure 15 naar Brussel moest vertrekken, stonden voor de deur van eenen Club nog verscheidene rijtuigen onder de schitterend verlichte vensters, en men hoorde de klanken van glazen en liederen. Veel herbergen zijn den heelen nacht opengebleven gelijk in vollen carnaval.

Vrijdag waren veel buitenlieden, die voor de markt te Antwerpen geweest waren, tot den laatsten trein in de stad gebleven om den uitval te kennen, doch de meesten moesten onvoldaan terugkeeren. Het nieuws was hen echter voorafgegaan want er is niet een dorp in den omtrek en wellicht in het land waar geen telegram ontvangen is.

Mad. Peltzer, moeder, heeft vrijdag namiddag hare zonen gezien, terwijl de jury zich in be-raadslaging bevond. Zij had zich daarna begeven naar haar appartement, in het *Hotel Mengelle*, en wachtte, in eenen licht te begrijpen angst, den afloop van het proces af.

James Peltzer wachtte onder het publiek in de Stroostraat, de uitspraak af. Eenige personen uit het paleis gekomen, verspreidden het nieuws en James keerde, wankelend van aandoening, naar het hotel terug. Daargekomen dierf hij het nieuws aan zijne moeder niet mee te deelen, en zegde dat de uitspraak een dag uitgesteld was. Maar om 11 ure kwam Mr Van Galster aan die met de meeste voorzorg de schrikkelijke tijding aankondigde.

Het zal ook Mr Van Galster zijn die aan de kleine Mariette, te Neukirch de gebeurtenissen zal bekend maken waarin haar vader vermeld is. Daar het gemakkelijk is in Duitschland van naam te veranderen, zal de kleine Mariette, naar alle waarschijnlijkheid den naam harer moeder, Benckig, voeren.

De kleine Mariette meent nog altijd dat haar vader zich in Amerika bevindt; zij verwachtte hem voor Kerstfeest.

De gebroeders Peltzer hebben zaterdag in het gevang het bezoek ontvangen van drie hunner verdedigers, M^o. Picard, Robert en Van Galster. Zij hebben hunne aanvraag tot verbrekking onder-tkend.

James Peltzer had de toelating gevraagd de ter dood veroordeelden te spreken en heeft zelfs tamelijk lang gewacht, terwijl zij met hunne advocaten in gesprek waren. Om 1 uur is hij heengegaan, zeggende dat hij in den namiddag zou terugkeeren. Hij is inderdaad tegen den avond teruggekeerd vergezeld van zijne moeder die op den arm van M. Van Galster leunde. Wij zullen niet trachten te beschrijven, het geen in de schrikke-lijke bijeenkomst van die arme moeder met haren zoon Armand heeft plaats gehad. Zij heeft Leon niet gezien.

De ter dood veroordeelden zullen hunne eetmalen uit de stad mogen ontvangen en op de *pistool* blijven, tot dat het hof van Cassatie zal uitspraak gedaan hebben over hunne middelen tot verbrekking.

De Peltzer's zijn zeer neergeslagen. Een persoon die ze gezien heeft, zegt, dat zij, « als met stokken geslagen zijn » sedert vrijdag hebben zij niets gezien. De twee broeders hebben elkander kunnen zien, doch Armand scheen Leon niet te hooren. Hij heeft hem zelfs niet eens het woord toegestuurd.

Twee gevangenen bewakers verblijven gestadig bij de veroordeelden in hunne cel en een andere is buiten in den korridor geplaatst. Men vreesde dat zij zich van het leven zouden berooven.

Het proces Peltzer heeft tot nu toe ongeveer 500 duizend frank gekost.

Just bemerkten wij, dat de minister van justitie eene vrage tot bijvoeglijk krediet in de Kamer neergelegd heeft, voor het bedrag van dergelijke som.

Wij menen dat het de rekening van dit proces is, die aan het land wordt aangeboden. De twee gebroeders zijn wel veroordeeld tot het betalen der onkosten, maar men weet dat zij hoegenaamd geene *dokumenten* meer bezitten.

De *Précurseur* verzekert dat de middelen tot verbrekking geen de minste kans hebben van aangenomen te worden.

Moest het vonnis verbroken worden, de zaak zou ongetwijfeld voor het assisenhof van Oost-vlaanderen, te Gent moeten komen.

Al de stukken van het dossier zouden op vraag der beschuldigten, moeten in het Vlaamsch vertaald worden: 1700 tot 1800 verhooren en beslaande meer dan 8000 groote bladzijden geschrift. Bovendien zouden alle getuigenissen voor het hof moeten in 't Vlaamsch vertaald worden!

Welk buiten kansje voor zekere letterkundigen!

Sedert hunne veroordeeling, zegt de *Chronique* zijn Leon en Armand Peltzer niet meer kennelijk. Hunne voorziening in kassatie is nog niet ver-worpen, maar zij hebben toch geene de minste hoop meer.

Leon heeft eenen weifelenden, kleurloozen blik, het oog van Armand is levendig gebleven, maar men bemerkt in hem een zonderling verschijnsel; hij is als ineengekrompen en zijne gestalte is in den nacht van vrijdag tot zaterdag wel vijf centimeters verminderd.

Encyclolek.

Z. H. de Paus heeft eene merkwaardige Encyclolek gezonden aan de bisschoppen van Spanje.

De H. Vader, na het katholiek geloof en de standvastige godvruchtigheid en de getrouwheid van het Spaansche volk aan den H. Stoel herinnerend te hebben, beveelt aan de Spanjaards de vereeni-ging der geloovigen met hunne herdiers en de eendracht der gemoederen als de bisschoppen gesproken hebben.

Het is meer dan noodzakelijk dat de geloovigen te midden van de losbandigheid der verdervende leerlingen, met vereenigde krachten voortstreeven. Men moet zich vooreerst herinneren dat men het geestelijk gezag van het burgerlijk niet scheiden mag of kan, zooals eenigen het zouden willen tot ongeluk van staat en openbaar welzijn, die reeds zoo waggelend zijn als de godsdienst ontbreekt.

Men mag nochtans ook niet den godsdienst verwarren met de burgerlijke macht en de tegen-strevers als niet katholieken aanduiden. Dit ware de politieke strijd in de heilige omheining van den godsdienst overbrengen.

De Eencycliek legt dan uit de betrekkingen die er bestaan tusschen de beide machten, en herin-neraart het groot gezag dat de grondwet der Kerk geeft aan de Bisschoppen, die als de hand zijn welke de geloovigen met den Paus vereenigt.

Daaruit volgt dat men volstrekt aan de bis-schoppen moet gehoorzamen, in alle zaken die van hunne macht afhangen.

De genootschappen en de schrijvers zijn bij-zonder tot deze onderwerping verplicht en moeten zich altijd door den geest van zachtmoedigheid, overeenstemming en liefde laten geleiden. Ten slotte beveelt de H. Vader de bedevaarten naar Rome en de gebeden aan.

Door koninklijk besluit van den 20 december wordt de burgerlijke medaille van 1° klas vergund aan M. J. Bamps, schepen te Berg, ter behooring van de diensten die hij bewezen heeft gedurende eene loopbaan van meer dan vijf-en-twintig jaren.

Op den markt van Tongeren van heden don-derdag waren te koop gesteld 121 koeien, 7 kalveren, 8 schapen, 208 vette varkens en 106 magere varkens.

BINNENLAND

Men meldt uit Verviers, 26 december:

Ten gevolge van den overvloedigen sneeuw en regen, is het water der Vesdre aanzienlijk gewas-sen. Gisteren om 4 1/2 ure namiddag tot 10 ure is het water van gemelde rivier 60 centimeters ge-klommen. In de lage gedeelten der vallei staan al de kelders reeds onder water.

— Men schrijft uit Brussel, 26 december:

Wij moeten aan de jagers en wildstroopers herinneren, dat te rekenen van 5 januari 1885, de jacht zal gesloten worden voor de hazen, fesanten enz., en na den 5 februari voor de reebokken, herten en damherten.

— Eva zal altijd Eva blijven. De nieuwsgierig-heid is eigen aan de vrouw. Sedert eenigen tijd heeft men een vrouwelijk hulp personeel aangeno-men in de postertijen. Een dezer vrouwen is nu weer van hare plaats afgezet en veroordeeld tot 50 fr. boete, omdat zij het geheim van eenen aanbe-volen brief geschonden had.

— Maandag morgen, rond 6 ure, is in de Weststatie te Brussel, een verschrikkelijk ongeluk gebeurd. Op het oogenblik dat de genaamde Pin-chard Ghislain over de spoorbaan wilde stappen, werd hij door een manouevreren trein ver-saart, en om zoo te zeggen op den slag dood. Pin-chard was beenhouwer te Thoremhuis St-Truiden. Zijn lijk, verschrikkelijk verminkt, is naar het doodenhuis te St-Jans-Molenbeek ge-bracht.

— Gisteren avond hebben drie *farceurs*, in Vaughan verkleed, den schouwburg der hoofdstad bezocht. Hunne verschijning heeft weinig op-schudding veroorzaakt. De politie heeft nogtans een einde doen stellen aan de grap.

— EEN GRAPPIG TOEGELIEF. — Een landhou-wer dreef maandag namiddag een varken over de stadiobrug, te Lokeren; hij ongeluk viel zijn beestje in de rivier, in 't slijk. De boer riep om hulp. Een knaagst, Pijken Zot, snelt toe, springt in de Durme, redt den gezel van St-Antoon uit 't slijk, en brengt hem behouden bij den eigenaar terug. — Deze gaf twaalf cents voor de moeite. — Wat, zei Pijken Zot, twaalf centen dat is te weinig! Twee frank, of ik smijt uw varken terug! — De boer weigerde... Hoop! en het zwijnje lag weder in 't slijk. De man beloofde 2 fr. en weder haalde Pijken Zot het varken boven. — Of er gelachen werd!

BUITENLAND

Frankrijk.

AAN 5 FRANK PER DAG.

Over een paar dagen ontving het parket te Parijs eene naamloozen brief waarin men meldde dat de genaamde Frans D... beenhouwers-gast, onlangs tot zes maanden gevangenis veroordeeld, zijne straf liet doen door een ander.

Een onderzoek werd begonnen en het gerecht bevond dat de aanklacht waar was. Zekere Henri M... had zich onder den naam van Frans D... te Mazas laten opsluiten. Hij erkende dat D... hem hiervoor 3 frank per dag betaalde.

D... en M... zullen vervolgd worden wegens schijnvervalscheiding en onderschuiving van per-sonen.

Abonnement

Binnen de stad, 3 fr. per jaar.
Buiten de stad, 4 fr.
Een blad afzonderlijk 1 1/2 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 1/2 centimen per drukregel.
Reclamen, yonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

Eene depeche uit Nantes, dato 20 December, meldt dat een huis met vier verdiepen, gelegen in de *rue des Coudees*, ingestort is.

Drie personen werden levenloos van onder de puinen gehaald, terwijl verscheidene anderen erg gekwetst zijn.

DOODGESCHOTEN.

Te Parijs kan men in of voor het Café Riche dagelijks eenen man vinden, bezigt met zijn kopje koffie te drinken en die in 1869 « doodgeschoten » is. Het is de overste Marterras uit Uruguay, die in 1869 op de nominatie stond om president der republiek te worden doch even te voren ten val kwam en toen natuurlijk ter dood werd veroor-deeld. Hij vertelde zelf het volgende aangaande zijne terechtstelling. Op den morgen der terecht-stelling hoorde ik tegen drie ure groot lawaai in den gang, waar de soldaten waren. Ik riep om mijn dienaar, die mij gewoonlijk aankleedde. Deze trad weened binnen en ik liet mij door hem aan-kleeden en friseren. Toen mijn toilet gereed was, kwam mijn biechtvader, — waar gaan wij heen? vroeg ik hem. — Naar de vrijheid! antwoordde hij met kalmen ernst... Ik volgde hem en wij tra-den in den gang. Daar wachtten ons soldaten, die ons door de gehele ledige straten naar de gerechts-plaats geleidden, een kwartier murs buiten de stad gelogen in een weiland, door een woud om-ringd. Ik omarme mijn biechtvader en ging op een stoel zitten.

Nog een laatste blik wierp ik op mijne omge-ving. — Op de ruwe, onverschillige soldatentrom-mes, de heerlijke zon, die in de bladeren der groote bomen speelde, in de verte een kudde paarden, die door de vlakke galopperden en — twaalf schreden van mij verwijderd — 't peloton dat een einde moest maken aan mijn leven. — Tres! riep de kapitein, die « een, twee, drie » geteld had. In hetzelfde oogenblik gevoelde ik een vreeslijken schok en viel voorover, zonder gehoord te hebben, dat er geschoten was. Een maand later kwam ik weder tot bewustheid, want ik was niet geheel dood, doch men had het niet de moeite waard gevonden, mij de rest te geven. Een doodgraver die mij had moeten begraven, had mij tot zich genomen en verpleegd. De man is nu mijn kamerdienaar.

Politiek overzicht

Stormachtige zittingen in de Fransche Kamers. In den Senaat is gisteren, ondanks den hevigen tegenstand der linkerzijde, het krediet van 5000 fr. als traktement van den almoesier der krijgs-school, terug op het budget gebracht. De kre-dieten voor republikeinsch onderwijs zijn van een miljoen frank verminderd geworden.

In de Kamer van Afgevaardigden heeft eene redevoering van den beroemden Paul de Cassagnac de meerderheid buiten haar zelve gebracht. De oud-minister Ferry had gezegd, dat de ongeleerde provincien die waren welke het minst de republie-keinsche denkbeelden aankleefden.

De heer de Cassagnac heeft bewezen, dat het juist konarie was: de geleerde departementen houden moedigst bestrijd tegen de republikeinsche godsdienstigheid uit en de domste zijn met eens de liberaalste.

't Is overigens in België ook zoo gesteld. Maar die waarheden wilde de Fransche Kamer niet hooren en de voorzitter, de heer Brisson, heeft den heer de Cassagnac tot de orde terugge-roepen en met de censuur bestraft.

Prins Krapotkine, het hoofd der nihilisten, ontkent alles wat hem ten laste wordt gelegd. Het proces tegen hem en de overige 45 anarchisten zal den 8 januari eenen aanvang nemen.

In de aanklacht wordt beweerd, dat Krapotkine en Elysee Reclus de aanstokers zijnder anarchisten beweging, en Krapotkine de Lyonsche gedelegeerde is die, onder den valschen naam van Peter Levanoff, de dreigende redevoeringen op het Londensche kongres gehouden heeft.

De heer Lefebvre de Bebaïne, de nieuwe alge-zant van het Vatikaan, heeft met het gewone cere-monieel zijne geloofsbrieven aan den Paus over-handigd. Z. H. Leo XIII liet zich met buiten-gewone voorkomendheid jegens den gezant uit.

De Paus heeft de gewone gelukwenschen der kardinalen ontvangen en verklaard, dat hij die beschouwde als eene voorspelling van betere tijden, want dat de loop der gebeurtenissen blijk geeft van de toenemende stoutmoedigheid der vijanden van de Kerk. De zaak Martinucci was een nieuwe aanval op de onafhankelijkheid van het gezag van het Pausdom, zoodat de onzichtigheid welke vroeger door de politiek en redenen van Staat werd voorgeschreven, ter zijde moet gesteld worden.

Evenwel wordt elders het Pausdom als eene groote zedelijke kracht erkend, en knoopen de mogendheden weder betrekkingen met hem aan.

De Pausen hebben Italië van den inval der bar-baren gered, de weldaad der godsdienstige eenheid behouden en het land tot eene roemrijke natie gemaakt.

In weerwil van alles, zal de Paus de rechten en belangen der Kerk blijven verdedigen.